

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództw T. M.
przeciwko J. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 października 2020 r.,
na skutek skarg kasacyjnych strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 18 listopada 2019 r., sygn. akt (...),

- 1. odmawia przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania;**
- 2. zasądza od J. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.
na rzecz T. M. kwotę 10800 (dziesięć tysięcy osiemset) złotych
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 18 listopada 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację pozwanego J. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 30 maja 2017 r., w sprawie z powództw T. M. o zapłatę oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargi kasacyjne wywiodła pozwana, wskazując na naruszenie art. 227 w zw. 217 § 1 k.p.c., art. 232 k.p.c., art. 65 § 1 i 2 k.c. oraz art. 637 § 2 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

4. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie,

nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

5. Skarżąca we wniosku o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania powołała przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Podała, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż oczywiście uzasadnione jest twierdzenie, że przy umowie, gdzie znane są oświadczenia woli stron, ich interpretacja jest dla sądu wiążąca i ma pierwszeństwo przed językową wykładnią umowy. Woli stron nie może też zmienić późniejsza interpretacja osoby trzeciej, chociażby biegłego, który zaistniałą sytuację ocenia *post factum* i biorąc pod uwagę zupełnie inne kryteria niż te, którymi kierowały się strony, zawierając umowę. Skoro więc dla stron, sporna w niniejszej sprawie pozostawała w głównej mierze szerokość fugi, to w pierwszej kolejności rolą Sądu było dokonanie właściwej wykładni woli stron, która ujawniona została w dostarczonej dokumentacji, a dopiero na późniejszym etapie ewentualne skonfrontowanie wyniku tak dokonanej wykładni z innymi przeprowadzonymi w sprawie dowodami.

6. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z samej jej treści wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w skardze podstawy zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy prawnej, wynika jaskrawa sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się również, że dla stwierdzenia, że w sprawie wystąpiła przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. skarżący powinien był wskazać konkretne, naruszone przez sąd przepisy, a także

powinien przytoczyć odpowiednie argumenty wyjaśniające, dlaczego te przepisy zostały, jego zdaniem, w tak ewidentny sposób naruszone (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 września 2013 r., III SK 4/13, niepubl.).

7. Argumentacja zawarta w skardze kasacyjnej nie przekonuje o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Ogranicza się do ogólnego wskazania, że oczywiście uzasadnione jest twierdzenie, że przy umowie, gdzie znane są oświadczenia woli stron, ich interpretacja jest dla sądu wiążąca i ma pierwszeństwo przed językową wykładnią umowy. Skarżąca nie podała jednak jakie konkretnie przepisy prawa zostały naruszone, w jaki sposób doszło do ich naruszenia i wykazania, że naruszenie to miało charakter kwalifikowany, widoczne bez potrzeby głębszej analizy. Przypomnieć należy, że przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz wnioski o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), stanowią dwa odmienne, z uwagi na funkcje, jakie pełnią, niezależne od siebie wymagania skargi kasacyjnej. Skarżąca, formułując więc wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie, powinna przedstawić wyodrębniony, samodzielny wywód prawny odnoszący się do wskazanych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarga kasacyjna takiego wyводу nie zawiera, skarżąca przedstawia jedynie własną ocenę rozstrzygnięcia, co jest niewystarczające dla przyjęcia, że wykazała przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

8. Z tych względów należało odmówić przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). o kosztach orzekając zgodnie z art. 98 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ k.p.c. oraz w związku z § 2 pkt 6 i 7 oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.